# PŘECHOD VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ Z ONLINE NA KONTAKTNÍ VÝUKU

## UNIVERSITY STUDENTS' TRANSITION FROM ONLINE TO CONTACT TEACHING

**Tereza Vengřinová**[1]

[1] Ústav pedagogických věd, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, Brno

**Abstrakt**

V rámci příspěvku bude reflektován přechod z online na kontaktní výuku u vysokoškolských studentů. Studenti, kteří nastoupili do svého prvního studia v akademickém roce 2020/2021 se integrovali do studia online. Takovéto studium má řadu výhod, ale také jednu podstatnou nevýhodu a to, že studenti nemohou navštěvovat budovy univerzity a nemohou osobně komunikovat s vrstevníky ani vyučujícími. Čimž byl jejich proces integrace ovlivněn. Jejich třetí semestr probíhal prezenčně a oni tak mohli vstoupit do budov univerzity a potkávat ty, které do té doby viděli jen na obrazovkách svých notebooků.

***Klíčová slova:*** *integrace, online výuka, vysokoškolské studium, studenti*

**Abstract**

The paper will reflect the transition from online to contact teaching for university students. Students who started their first studies in the academic year 2020/2021 integrated into their studies online. While online studying has several advantages, one significant disadvantage is that students cannot visit university buildings and cannot communicate in person with peers and teachers. This influenced their integration process. Their third semester was in-personallowing them to enter the university buildings and meet those they had only seen on their laptop screens.

***Keywords:*** *integration, online education, higher education, students*

## 1 ÚVOD

Na podzim roku 2020 skupina studentů, která poprvé nastoupila do terciárního vzdělávání, měla výuku v online, distanční podobě. Seznamovali se se systémem vysokých škol a vrstevníky online. Poprvé usedli do poslucháren až na podzim 2021 a to jako druháci, tedy studenti, kteří již mají mít určité znalosti a dovednosti vysokoškolského studenta.

## 2 TEORIE

Pro udržení jedince ve studiu je klíčová jeho akademická i sociální integrace do studia (Tinto, 1975). Studenti, kteří poprvé nastoupili do prvního ročníku VŠ na podzim 2020 se do nového systému integrovali v online prostředí. To s sebou přináší např. (1) zvýšené pohodlí a dostupnost studia (Cole et al., 2014), (2) snadnější a rychlejší přístup k novým znalostem (Lahti et al., 2014), ale také možnost pro (3) zvýšenou míru podvádění (Honzíková et al., 2021). Pro tyto studenty byl tedy jejich třetí semestr studia prvním kontaktním semestrem a do jisté míry opět obdobím integrace do systému VŠ.

## 3 METODOLOGIE VÝZKUMU

Data byla získána ve dvou po sobě jdoucích vlnách polostrukturovaných, hloubkových rozhovorů (Wengraf, 2001) s dvaceti stejnými studenty první generace (Vengřinová, 2021). Jednalo se o studenty, kteří do svého prvního studia na VŠ nastoupili v září 2020 a měli tak jedinečnou možnost integrovat se do systému VŠ nejdříve během online (hl. téma první vlny rozhovorů) a následně prezenční výuky (hl. téma druhé vlny rozhovorů). Rozhovory byly doslovně přepsány a následně analyzovány. Kódování probíhalo deduktivně-induktivním přístupem. Nejdříve byly v datech deduktivně okódovány relevantní pasáže k tématu příspěvku a tento korpus dat byl poté analyzován induktivně technikou otevřeného kódování.

## 4 VÝSLEDKY

Z analýz dat vyplývá, že se nově nastupující studenti v prvních dvou (online) semestrech seznámili s vrstevníky a také do jisté míry zjistili, jak systém univerzity funguje. Avšak z důvodu integrace v online prostředí se všichni respon-

denti shodují, že se na konci 2. semestru zcela necítili být VŠ studenty (klíčový ukazatel pro úspěšnou akademickou integraci). Tato situace se změnila v jejich 3. semestru studia, kdy probíhala výuka prezenčně, mohli se přestěhovat od rodičů a začít tzv. studentský život. V rámci prezentace výsledku bude diskutováno mj. co bylo pro studenty v oblasti akademické i sociální integrace nové i když byli již rok VŠ studenty a jak přechod na kontaktní výuku zpětně reflektují v kontextu obou sfér integrace.

## 5 ZÁVĚRY A DISKUSE

Respondenti tohoto výzkumu na jednu stranu vyzdvihovali klady online výuky. Na druhou shodně tvrdili, že výuka online jim nedodávala pocit být vysokoškolskými studenty. Toto zjištění dávají např. Hammond a Shoemaker (2019) do kontrastu s výpověďmi studentů, kteří se integrují do systému VŠ během prezenční výuky a přijímají tak svou roli studenta ve větší míře. Přičemž přijetí této role je dle Tinta (1975) klíčové pro úspěšnou integraci do akademické sféry a tím předcházení dropoutům ze studia. Obrat v této oblasti nastal u mých respondentů v jejich třetím semestru studia. Přechod na prezenční výuku měl tak za následek jejich silnější identifikaci s rolí studenta, připoutání k univerzitě i vyšší míru sociální integrace.

## 6 LITERATURA

Cole, M. T., Shelley, D. J., & Swartz, L. B. (2014). Online instruction, e-learning, and student satisfaction: A three year study. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, *15*(6), 111–131.

Hammond, D. E., & Shoemaker, C. (2014). Are there differences in academic and social integration of College of Agriculture Master's students in campus based, online and mixed programs?. *NACTA Journal*, *58*(3), 180–188.

Honzíková, J., Aichinger, D., Krotký, J., & Bajtoš, J. (2021). Prevalence of academic cheating in the university during the covid-19 pandemic-caused shift towards online learning. *Journal of Technology and Information Education, 13*(1), 135–149.

Lahti, M., Hätönen, H., & Välimäki, M. (2014). Impact of e-learning on nurses' and student nurses knowledge, skills, and satisfaction: A systematic review and meta-analysis. *International Journal of Nursing Studies*, *51*(1), 136–149.

Tinto, V. (1975). Dropout from higher education: A theoretical synthesis of recent research. *Review of Educational Research, 45*(1), 89–125.

Vengřinová, T. (2021). Akademická a sociální integrace do studia na vysoké škole u první generace vysokoškoláků: přehledová studie. *Studia paedagogica*, *26*(1), 167–184.

Wengraf, T. (2001). *Qualitative research interviewing: Biographic narrative and semi-structured methods*. Sage.